

Sygn. akt I CZ 44/18

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Maria Szulc

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Z.D.
przeciwko L.D.
o zachówek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 kwietnia 2018 r.,
zażalenia powoda
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w W.
z dnia 27 grudnia 2017 r., sygn. akt V ACa [...] /17,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Powód Z.D., reprezentowany przez adwokata, złożył apelację od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 20 kwietnia 2017 r. i jednocześnie wniósł o zwolnienie go od opłaty od tego środka zaskarżenia. Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych Sąd Okręgowy oddalił postanowieniem z dnia 31 sierpnia 2017 r., którego odpis doręczono pełnomocnikowi powoda 7 września 2017 r. Opłata od apelacji wynosiła 4590 zł. W dniu 13 września 2017 r. powód uiścił kwotę 4560 zł, wobec czego Sąd Apelacyjny w W. postanowieniem z dnia 27 grudnia 2017 r. odrzucił jego apelację jako nieopłaconą należycie i orzekł o zwrocie uiszczonej opłaty. Wskazał, że wysokość opłaty została ustalona zarządzeniem z 23 czerwca 2017 r. (k. 261) oraz wskazana w uzasadnieniu postanowienia oddalającego wniosek powoda o zwolnienie go od kosztów sądowych.

W zażaleniu powód zarzucił naruszenie art. 370 k.p.c. w zw. z art. 373 k.p.c. w zw. z art. 394 § 1 pkt 9 i § 2 k.p.c. w zw. z art. 357 § 2 k.p.c. w zw. z art. 362 k.p.c., art. 112 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 300 - dalej „u.k.s.c.”) w zw. z art. 130 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W wypadku, gdy pismo podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia, zostało wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, a wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony przed upływem terminu do opłacenia pisma został oddalony, tygodniowy termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia, a gdy postanowienie zostało wydane na posiedzeniu jawnym - od dnia jego ogłoszenia (por. art. 112 ust. 3 u.k.s.c.). W razie bezskutecznego upływu terminu przewidzianego w art. 112 ust. 3 u.k.s.c. - sąd pierwszej, względnie drugiej instancji odrzuca apelację na podstawie art. 370 k.p.c. bądź na podstawie art. 370 k.p.c. w zw. z art. 373 zd. pierwsze k.p.c. (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2012 r., III CZP 56/12, OSNC 2013, poz. 6, poz. 70, oraz

odpowiednio uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2017 r., III CZP 82/16, nie publ.). Zgodnie z art. 112 ust. 3 u.k.s.c., po oddaleniu wniosku o zwolnienie strony od kosztów sądowych sąd nie ma obowiązku wezwania pełnomocnika strony do wniesienia tych kosztów. Obowiązek uiszczenia opłaty dla strony reprezentowanej przez pełnomocnika powstaje z chwilą doręczenia mu postanowienia o oddaleniu wniosku o zwolnienie od kosztów, a w przypadku jego zaskarżenia - doręczenia postanowienia o oddaleniu zażalenia na takie postanowienie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2017 r., III CZ 30/16, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2017 r., I CZ 33/17, nie publ.). Uiszczenie opłaty od apelacji w niepełnej wysokości jest równoznaczne z jej nienależytym opłaceniem (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2012 r., I CZ 118/12, LEX nr 1231343 i z dnia 9 stycznia 2014 r., V CZ 78/13, LEX nr 1427419), nie może natomiast być interpretowane, jako opłacenie określonej części środka zaskarżenia, o ile nie wiąże się z dokonaniem jednocześnie ograniczeniem zakresu zaskarżenia, powodującym, że opłata staje się odpowiednia. Wysokość opłaty od apelacji jest określona ustawowo i - w wypadku roszczenia o zapłatę zachowku - uzależniona od wartości przedmiotu zaskarżenia, odpowiadając jego 5% (art. 3 ust. 2 pkt 2, art. 13 ust. 1, art. 18 u.k.s.c.). Nie budzi wątpliwości, że powód nie uiścił należnej opłaty od apelacji, wobec czego zachodziła wskazana przez Sąd Apelacyjny podstawa do jej odrzucenia.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, zgodnie z art. 394¹ § 3 i art. 398¹⁴ k.p.c.

jw

ał